

ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PORESKOJ ADMINISTRACIJI

Član 1

U Zakonu o poreškoj administraciji („Službeni list RCG“, br. 65/01 i 80/04 i „Službeni list CG“, br. 20/11, 28/12, 8/15, 47/17, 52/19, 145/21 i 15/25) u članu 2 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„(3) Rezidenti države članice Evropske unije (u daljem tekstu: država članica EU), druge države odnosno teritorije države, kada su poreski obveznici, imaju jednaka prava i obaveze kao i rezidenti Crne Gore, u smislu ovog zakona.“

Član 2

U članu 4 stav 1 mijenja se i glasi:

“Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- 1) **poreski organ** je organ državne uprave ili organ jedinice lokalne samouprave u čijoj nadležnosti su poslovi utvrđivanja, naplate i kontrole poreza;
- 2) **porez i druge dažbine** su porezi, doprinosi, takse, naknade i druga novčana davanja utvrđena zakonom;
- 3) **poreski obveznik** je lice koje, u skladu sa poreskim i drugim zakonima, podliježe obavezi plaćanja poreza;
- 4) **poreski dužnik** je poreski obveznik koji je dužan da plati porez, poreski jamac i poreski isplatilac odnosno posrednik;
- 5) **poreski jamac** je lice koje je odgovorno za plaćanje poreskog duga poreskog obveznika, ako poreski obveznik nije izmirio taj dug po dospelosti;
- 6) **poreski isplatilac odnosno posrednik** je lice koje je, u skladu sa poreskim propisima, dužno da od drugog lica obustavom ili na neki drugi način naplati porez i da ga uplati na odgovarajući uplatni račun;
- 7) **poreski zastupnik** je lice koje je u skladu sa zakonom ovlašćeno da vodi dio ili sve poslove poreskog obaveznika u vezi sa ispunjavanjem poreskih obaveza;
- 8) **poreski punomoćnik** je lice koje poreski obveznik pismeno ovlasti da u njegovo ime i za njegov račun vodi poslove u vezi sa izvršavanjem poreskih obaveza u skladu sa poreskim propisima;
- 9) **knjige i evidencije** predstavljaju dokumentaciju propisanu posebnim zakonom koju je poreski obveznik dužan da vodi o svom poslovanju, a služe u svrhu utvrđivanja poreske obaveze;
- 10) **lice** je pravno lice, dio pravnog lica, organizacija, preduzetnik i fizičko lice koje je dužno da postupa po ovom zakonu;
- 11) **nalog za prenos** je dokument kojim se vrši prenos sredstava sa računa poreskog obveznika na račune za plaćanje poreza;
- 12) **izvještajna finansijska institucija** je finansijska institucija u Crnoj Gori koja je obveznik izvještavanja, na osnovu Standarda zajedničkog izvještavanja u skladu sa zakonom, odnosno potvrđenim međunarodnim sporazumom, koja je rezident Crne Gore, osim poslovne jedinice te finansijske institucije koja se nalazi van Crne Gore, kao i poslovna jedinica finansijske institucije koja nije rezident Crne Gore, a koja u skladu sa zakonom posluje u Crnoj Gori, isključujući finansijsku instituciju koja, na osnovu potvrđenog međunarodnog sporazuma nije obveznik izvještavanja;
- 13) **platforma** je softver, uključujući internet stranicu ili njen dio, osim softver pomoću kojeg se omogućava obrada plaćanja u vezi obavljanja ili oglašavanja relevantne aktivnosti i preusmjeravanje ili premještanje korisnika platformi, kao i aplikacije, uključujući mobilne aplikacije, kojima korisnici mogu pristupiti i kojima se omogućava prodavcima proizvoda i pružaocima usluga da stupe u kontakt sa korisnicima, kao i aranžmane za prikupljanje i plaćanje naknade za relevantnu aktivnost;
- 14) **operater platforme** je pravno lice ili pravni aranžman koji sa prodavcem proizvoda ili pružaocem usluga (u daljem tekstu: korisnik platforme) zaključuje ugovor o korišćenju platforme ili dijela platforme za obavljanje različitih aktivnosti uz naknadu;
- 15) **izvještajni operater platforme** je operater platforme u Crnoj Gori koji je obveznik izvještavanja, na osnovu Standarda zajedničkog izvještavanja u skladu sa zakonom, odnosno potvrđenim međunarodnim sporazumom, koji je rezident Crne Gore za potrebe oporezivanja ili ima stalnu poslovnu jedinicu koja u skladu

sa zakonom posluje u Crnoj Gori, ili nije rezident Crne Gore za potrebe oporezivanja niti ima stalnu poslovnu jedinicu u Crnoj Gori ali omogućava korisnicima platforme relevantne aktivnosti u vezi iznajmljivanja nepokretnosti koja se nalazi u Crnoj Gori ili pružanja određenih usluga, isključujući operatera platforme koji, na osnovu potvrđenog međunarodnog sporazuma, nije obveznik izvještavanja;

16) **kriptoimovina** je digitalni prikaz vrijednosti ili prava koje se može prenijeti i skladištiti elektronskim putem, koristeći tehnologije distribuiranog zapisa ili druge slične tehnologije uključujući i token elektronskog novca;

17) **kriptoimovina o kojoj se izvještava** je svaka kriptoimovina koja nije digitalna valuta Centralne banke, elektronski novac, uključujući i token elektronskog novca ili bilo koja kriptoimovina za koju je izvještajni pružalac usluga povezanih sa kriptoimovinom na odgovarajući način utvrdio da ne može služiti za plaćanja ili ulaganja;

18) **pružalac usluga povezan sa kriptoimovinom** je privredno društvo, pravno lice, preduzetnik ili fizičko lice čija je djelatnost ili poslovanje pružanje jedne ili više usluga povezanih s kriptoimovinom korisnicima kriptoimovine na profesionalnoj osnovi i koje ima odobrenje za rad kao pružalac usluga povezanih sa kriptoimovinom;

19) **izvještajni pružalac usluga povezanih sa kriptoimovinom** je svaki pružalac usluga povezan sa kriptoimovinom ili subjekt povezan sa kriptoimovinom u Crnoj Gori koji je obveznik izvještavanja, na osnovu Standarda zajedničkog izvještavanja u skladu sa zakonom, odnosno potvrđenim međunarodnim sporazumom, koji je rezident Crne Gore i koji pruža jednu ili više usluga povezanih sa kriptoimovinom kojima se sprovode transakcije razmjene u ime i za račun korisnika kriptoimovine o kojem se izvještava;

20) **poreska obaveza** obuhvata: porez, kamatu i troškove postupka.“

Član 3

U članu 5 stav 3 riječi: “koje uvodi jedinica lokalne samouprave“ zamjenjuju se riječima: “koji su prihodi jedinice lokalne samouprave“.

Član 4

U članu 6 stav 1 tačka 21a riječi: “država članica Evropske unije (u daljem tekstu: EU)” zamjenjuju se riječima: “država članica EU”.

Član 5

Poslije člana 14f dodaju se dva nova člana koji glase:

„Izvještavanje o korisnicima digitalnih platformi radi razmjene informacija

Član 14g

(1) Izvještajni operater platforme dužan je da, prikuplja podatke i vodi evidenciju o korisnicima platforme, odnosno naručiocima oglasa o prodaji i iznajmljivanju nepokretnosti i parking mjesta, prodaji proizvoda i pružanju usluga i iznajmljivanju bilo koje vrste prevoza, o ukupno plaćenim naknadama i broj relevantnih aktivnosti u vezi kojih je ta naknada naplaćena, o porezima, naknadama ili provizijama koje je obustavio ili naplatio korisnicima platforme tokom perioda o kojem izvještava i preduzima mjere produbljene provjere, na osnovu Standarda zajedničkog izvještavanja, u skladu sa zakonom i drugim propisom.

(2) Izvještajni operater platforme dužan je da, osim podataka iz stava 1 ovog člana, od naručioca oglasa i reklama pribavi i dostavi poreskom organu i podatke o:

- pravnom licu: naziv i sjedište, matični broj i PIB, kao i ime i prezime odgovornog lica u tom pravnom licu;
- fizičkom licu: ime i prezime, JMB i adresa prebivališta.

(3) Izvještajni operater platforme dužan je da, vodi evidenciju o preduzetim aktivnostima i prikupljenim dokazima na koje se oslanja i istu čuva najmanje pet godina nakon isteka roka za dostavljanje informacija za kalendarsku godinu na koju se evidencija odnosi.

(4) Izvještajni operater platforme dužan je da, dostavlja potpune i tačne podatke iz st. 1 i 2 ovog člana, poreskom organu, za potrebe oporezivanja i razmjene informacija sa nadležnim organima države članice EU ili druge države odnosno teritorije države, u skladu sa zakonom i drugim propisom, odnosno potvrđenim međunarodnim sporazumima.

(5) Izvještajni operater platforme, prije dostavljanja poreskom organu podataka iz st. 1 i 2 ovog člana o kojima izvještava, obavještava lice, čije podatke će prikupljati i dostavljati poreskom organu, radi razmjene informacija sa nadležnim organima države članice EU ili druge države odnosno teritorije države.

(6) Izvještajni operater platforme dužan je da podatke iz st.1 i 2 ovog člana dostavlja nadležnom poreskom organu, na propisanom obrascu u elektronskom obliku, najkasnije do 31. januara godine koja slijedi godinu u kojoj je korisnik platforme identifikovan kao korisnik platforme o kojem se izvještava.

(7) Izvještajni operater platforme i operater platforme koji ne izvještava dužni su da podnesu prijavu za registraciju nadležnom poreskom organu, u skladu sa ovim zakonom i zakonom o registraciji privrednih i drugih subjekata.

(8) Ako je operater platforme Crne Gore identifikovan kao izvještajni operater platforme u više država može da izabere jednu državu u kojoj će ispuniti obavezu izvještavanja i dužan je da o tome obavijesti nadležni poreski organ Crne Gore i države u kojoj izvještava.

(9) Bliži način izvještavanja iz stava 6 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Izvještavanje o korisnicima usluga povezanih sa kryptoimovinom

Član 14h

(1) Izvještajni pružalac usluga povezanih sa kryptoimovinom dužan je da, prikuplja podatke i vodi evidenciju o korisnicima kryptoimovine, fizičkih ili pravnih lica koji su korisnici o kojim se izvještava ili imaju jedno ili više fizičkih lica koja imaju kontrolu, a koji su lica o kojim se izvještava, kao i o pruženim uslugama korisnicima kryptoimovine, preduzetim aktivnostima, naložima i sprovedenim transakcijama sa iznosima i datumima transakcija, kao i ostvarenim prihodima po osnovu prodaje ili sticanja kryptoimovine za svaku vrstu kryptoimovine o kojoj se izvještava sa stanjem imovine na kraju izvještajnog perioda i preduzima mjere produbljene provjere, na osnovu Standarda zajedničkog izvještavanja, u skladu sa zakonom i drugim propisom.

(2) Izvještajni pružalac usluga povezanih sa kryptoimovinom dužan je da, osim podataka iz stava 1 ovog člana, od vlasnika odnosno korisnika kryptoimovine pribavi i dostavi poreskom organu i podatke o:

- pravnom licu: naziv i sjedište, matični broj i PIB, kao i ime i prezime odgovornog lica u tom pravnom licu;
- o fizičkom licu: ime i prezime, JMB i adresa prebivališta.

(3) Izvještajni pružalac usluga povezanih sa kryptoimovinom dužan je da, vodi evidenciju o preduzetim aktivnostima i prikupljenim dokazima na koje se oslanja i istu čuva najmanje pet godina nakon isteka roka za dostavljanje informacija za kalendarsku godinu na koju se evidencija odnosi.

(4) Izvještajni pružalac usluga povezanih sa kryptoimovinom dužan je da, dostavlja potpune i tačne podatke iz st. 1 i 2 ovog člana poreskom organu, za potrebe oporezivanja i razmjene informacija sa nadležnim organima države članice EU ili druge države odnosno teritorije države, u skladu sa zakonom i drugim propisom, odnosno potvrđenim međunarodnim sporazumima.

(5) Izvještajni pružalac usluga povezanih sa kryptoimovinom, prije dostavljanja poreskom organu podatke iz st. 1 i 2 ovog člana o kojima izvještava, obavještava lice, čije podatke će prikupljati i dostavljati poreskom organu, radi razmjene informacija sa nadležnim organima države članice EU ili druge države odnosno teritorije države.

(6) Izvještajni pružalac usluga povezanih sa kryptoimovinom dužan je da, podatke iz st. 1 i 2 ovog člana dostavlja nadležnom poreskom organu, na propisanom obrascu u elektronskom obliku, najkasnije do 31. januara godine koja slijedi godinu u kojoj je korisnik kryptoimovine identifikovan kao korisnik o kojem se izvještava.

(7) Izvještajni pružalac usluga povezanih sa kryptoimovinom koji izvještava i pružalac usluga povezanih sa kryptoimovinom koji ne izvještava dužni su da podnesu prijavu za registraciju kod nadležnog poreskog organa, u skladu sa zakonom i upišu u Registar pružalaca usluga povezanih sa kryptoimovinom kod Komisije za tržište kapitala Crne Gore u skladu sa zakonom kojim se uređuju mjere i radnje koje se preduzimaju radi sprečavanja i otkrivanja pranja novca i finansiranja terorizma.

(8) Ako je pružalac usluga povezanih sa kryptoimovinom u Crnoj Gori identifikovan kao izvještajni pružalac usluga povezanih sa kryptoimovinom u više država može da izabere jednu državu u kojoj će ispuniti obavezu izvještavanja i dužan je da o tome obavijesti nadležni poreski organ Crne Gore i države u kojoj izvještava.

(9) Bliži način izvještavanja iz stava 6 ovog člana propisuje Ministarstvo.“

Član 6

U članu 16 poslije stava 4 dodaje se novi stav koji glasi:

„(5) Podaci koji se razmjenjuju na zahtjev, automatski i spontano sa nadležnim organima države članice EU, druge države odnosno teritorije države, a predstavljaju poresku tajnu uživaju zaštitu u skladu sa zakonom.“

Dosadašnji stav 5 postaje stav 6.

Član 7

U članu 16b u stavu 1 tačka 2 poslije alineje c dodaju se dvije nove alineje koje glase:

„d) korisnicima platforme, odnosno o prodaji i iznajmljivanju nepokretnosti i parking mjesta, prodaji proizvoda i pružanju usluga i iznajmljivanju bilo koje vrste prevoza, o ukupno plaćenim naknadama i broj relevantnih aktivnosti u vezi kojih je ta naknada naplaćena, o porezima, naknadama ili provizijama koje je operater platforme obustavio ili naplatio korisnicima platforme, u roku od dva mjeseca od isteka perioda o kojem se izvještava;

e) ostvarenim prihodima po osnovu prodaje ili sticanja kriptoinovine u roku od devet mjeseci od isteka kalendarske godine za koju se izvještaj podnosi;

Poslije stava 2 dodaju se tri nova stava koji glase:

„(3) Za potrebe razmjene informacija na zahtjev nadležnog organa država iz stava 1 ovog člana, tražene informacije smatraju se predvidljivo relevantnim ako u trenutku podnošenja zahtjeva nadležni organ koji podnosi zahtjev smatra da, u skladu sa njegovim nacionalnim zakonodavstvom, postoji razumna mogućnost da će tražene informacije biti relevantne za poreska pitanja jednog ili više poreskih obveznika, nezavisno od toga da li su identifikovani imenom ili na neki drugi način, i biti opravdane za preduzimanje određenih upravnih radnji.

(4) Za potrebe dokazivanja predvidljive relevantnosti traženih informacija nadležni organ koji podnosi zahtjev, dostavlja poreskom organu najmanje sljedeće informacije:

- a) poreska svrha za koju se traže informacije;
- b) specifikacija informacija potrebnih za primjenu nacionalnog zakonodavstva.

(5) Ako se zahtjev za dostavljanje informacija odnosi na grupu poreskih obveznika koji ne mogu pojedinačno da se identifikuju, organ koji podnosi zahtjev dostavlja poreskom organu najmanje sljedeće informacije:

- a) detaljni opis grupe;
- b) objašnjenje zakonodavstva i činjenica na osnovu kojih se može smatrati da poslovanje poreskih obveznika članova grupe nije usklađeno sa važećim zakonodavstvom;
- c) objašnjenje načina na koji bi tražene informacije bile od pomoći prilikom utvrđivanja usklađenosti poslovanja poreskih obveznika članova grupe; i
- d) prema potrebi, činjenice i okolnosti povezane sa uključenošću treće strane koja je aktivno doprinijela mogućoj neusklađenosti poslovanja poreskih obveznika članova grupe sa zakonom.“

Dosadašnji st. 3 do 8 postaju st. 6 do 11.

Član 8

Poslije člana 16c dodaju se sedam novih članova koji glase:

„Zaštita podataka

Član 16d

(1) Poreski organ, izvještajna finansijska institucija, izvještajni operater platforme i izvještajni pružalac usluga povezanih sa kriptoinovinom smatraju se rukovodima zbirke podataka kada samostalno ili zajednički utvrđuju svrhu i način obrade ličnih podataka u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

(2) Izvještajna finansijska institucija, izvještajni operater platforme ili izvještajni pružalac usluga povezanih sa kriptoinovinom obavještavaju lice o kojem se izvještava da će informacije koje se na njega odnose prikupljati i dostavljati u skladu s ovim zakonom i tom licu pružaju sve informacije u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti prije izvještavanja o tim informacijama kako bi to lice moglo ostvariti svoja prava na zaštitu podataka.

(3) Izvještajni operater platforme obavještava korisnika platforme o kojem izvještava da je podatke o plaćenju naknadi dostavio nadležnom poreskom organu.

(4) Izvještajni pružalac usluga povezanih sa kriptoinovinom obavještava korisnika kriptoinovine o kojem izvještava da je podatke o ostvarenim prihodima po osnovu prodaje ili sticanja kriptoinovine dostavio nadležnom poreskom organu.

Povreda podataka

Član 16e

(1) Povredom podataka u smislu ovog zakona smatra se povreda sigurnosti koja dovodi do uništenja, gubitka, izmjene ili bilo kakvog neprimjerenog i neovlašćenog pristupa informacijama, njihovog otkrivanja ili upotrebe, uključujući lične podatke koji se prenose, čuvaju ili na drugi način obrađuju, kao rezultat namjernih nezakonitih radnji, nepažnje ili nesreća.

(2) Povreda podataka iz stava 1 ovog člana može se odnositi na povjerljivost, dostupnost i cjelovitost podataka.

(3) Poreski organ će bez odlaganja obavijestiti Evropsku komisiju o svakoj povredi podataka i svim naknadnim korektivnim mjerama koje su preduzete.

(4) Poreski organ će, u pisanom obliku, zatražiti od Evropske komisije da obustavi pristup Zajedničkoj komunikacionoj mreži za potrebe razmjene informacija ako se povreda podataka ne može odmah i na odgovarajući način staviti pod kontrolu.

(5) Poreski organ može pisanim putem obavijestiti Evropsku komisiju, državu članicu EU ili drugu državu u kojoj je došlo do povrede podataka o obustavi razmjene informacija s navedenom državom.

Uzajamna pomoć pri naplati potraživanja

Član 16f

(1) Poreski organ može da podnese zahtjev za pružanje uzajamne pomoći u naplati poreza, carina i drugih dažbina, osim doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, od poreskog dužnika Crne Gore, nadležnom organu države članice EU, druge države odnosno teritorije države, ako ima saznanja da isti ima prebivalište ili imovinu u toj državi.

(2) Poreski organ može da, na zahtjev nadležnog organa države članice EU, druge države odnosno teritorije države, pruži pomoć u naplati poreskih potraživanja iz stava 1 ovog člana, od poreskog dužnika te države, ako ta država ima saznanja da poreski dužnik ima prebivalište ili imovinu u Crnoj Gori.

(3) Zahtjev za pružanje pomoći u naplati potraživanja iz stava 1 ovog člana podnosi se elektronski, na standardnom obrascu, putem Zajedničke komunikacione mreže, preko Centralne kancelarije za vezu, na službenom jeziku ili jednom od službenih jezika države koja prima zahtjev ili sadrži priloženi prevod na istom.

(4) Bliži način pružanja pomoći u naplati potraživanja iz stav 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Uporedni i zajednički nadzor

Član 16g

(1) Poreski organ i nadležni organ države članice EU, druge države odnosno teritorije države, mogu da, na osnovu zajedničkog dogovora, vrše uporedni odnosno zajednički nadzor kod jednog ili više fizičkih, odnosno pravnih lica u cilju dobijanja informacija koje su od zajedničkog ili komplementarnog interesa za te države.

(2) Poreski organ obavještava nadležnog organa druge države o prihvatanju ili odbijanju prijedloga za učešće u vršenju nadzora iz stava 1 ovog člana u roku od 60 dana od dana prijema istog.

(3) Poreski organ imenuje predstavnika koji je odgovoran za nadzor i koordinaciju sprovođenja nadzora iz stava 1 ovog člana.

(4) Prava i obaveze službenika druge države koje učestvuju u zajedničkom nadzoru utvrđuju se u skladu sa zakonima države u kojoj se vrši zajednički nadzor.

(5) Izuzetno od odredaba st. 1 i 3 ovog člana, nadležni poreski organ države u kojoj se vrši zajednički nadzor preduzima potrebne mjere kako bi:

- a) omogućila službenicima druge države koji vrše zajednički nadzor da obavljaju razgovor sa pojedinim licima i pregledaju evidenciju zajedno sa službenicima nadležnog organa države u kojoj se vrši zajednički nadzor;
- b) osigurala da se dokazi prikupljeni tokom vršenja zajedničkog nadzora mogu procijeniti i u pogledu dopuštenosti pod istim uslovima kao i u slučajevima nadzora u državi kada nadzor vrše samo službenici nadležnog organa te države, između ostalog i tokom postupka rješavanja po podnijetom prigovoru ili žalbi;
- c) osigurala da jedno ili više lica koji su predmet zajedničkog nadzora imaju ista prava i obaveze kao i slučaju kada nadzor vrše samo službenici nadležnog organa jedne države, između ostalog i tokom postupka rješavanja po podnijetom prigovoru ili žalbi.

(6) Na osnovu rezultata zajedničkog nadzora nadležni organi država koje učestvuju u nadzoru će zauzeti stav o poreskom statusu lica koje je predmet nadzora i sačiniti Izvještaj o izvršenom zajedničkom nadzoru.

(7) Nadležni poreski organ države u kojoj je izvršen zajednički nadzor obavještava lice nad kojim je nadzor sproveden o ishodu zajedničkog nadzora i dostavlja mu Izvještaj o izvršenom zajedničkom nadzoru u roku od 60 dana od sačinjavanja izvještaja.

Učešće u postupku pružanja pomoći kod nadležnog organa

Član 16h

(1) Ovlašćeni službenici nadležnog organa koji podnosi zahtjev za uzajamnu pomoć mogu da, na osnovu dogovora sa nadležnim organom države koja prima zahtjev, u cilju naplate poreskih potraživanja, prisustvuju:

- a) u prostorijama nadležnog organa koji prima zahtjev tokom obavljanja njihovih poslova,
- b) tokom preduzimanja upravnih istraga na teritoriji države koja prima zahtjev, i
- c) pružiti pomoć službenicima nadležnog organa države koja prima zahtjev tokom sudskog postupka.

(2) Poreski organ obavještava nadležnog organa druge države o prihvatanju ili odbijanju prijedloga za učešće u vršenju nadzora iz stava 1 ovog člana u roku od 60 dana od dana prijema istog.

(3) Ovlašćeni službenici iz stava 1 ovog člana, moraju imati pisano ovlašćenje, koje u svakom momentu mogu pokazati, u kojem je naveden njihov identitet i zvanje u službi.

Pomoć u dostavljanju dokumentacije

Član 16i

Poreski organ, na zahtjev nadležnog organa druge države, dostavlja obavještenje o svim dokumentima, uključujući i spise pravosudnih organa, koji proizilaze iz države koja je podnijela zahtjev a odnose se na poreska potraživanja iz člana 16d ovog zakona.

Napлата poreskih potraživanja

Član 16j

(1) Poreski organ, na zahtjev nadležnog organa druge države, vrši naplatu potraživanja iz člana 16d ovog zakona, u skladu sa odredbama ovog zakona, kojim je uređen postupak prinudne naplate poreza.

(2) Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana prilaže se i jedinstveni instrument kojim se dozvoljava njegovo sprovođenje u državi primaoca zahtjeva i koji predstavlja jedini osnov za naplatu i preduzimanje mjera predostrožnosti od strane poreskog organa.

(3) Ako nadležni organ koji je podnio zahtjev za naplatu potraživanja ima saznanja da nove informacije koje posjeduje su relevantne za predmet koji je uzrokovao zahtjev za naplatu iste će proslediti poreskom organu.

(4) Poreski organ obavještava organ koji je podnio zahtjev za naplatu potraživanja o svim mjerama koje je preduzeo u vezi podnijetog zahtjeva.

(5) Poreski organ nije u obavezi da, kod naplate poreskih potraživanja jedne države, daje istu prednost koju je dao sličnim naplatama poreskih potraživanja druge države, osim ako nije drugačije dogovoreno ili propisano zakonom.

(6) Poreski organ nije u obavezi da pruži pomoć u naplati potraživanja iz člana 16d ovog zakona ukoliko je ukupni iznos potraživanja za koje se traži pomoć manji od 1.500 €."

Član 9

Poslije člana 22b dodaje se novi član koji glasi:

„Dostavljanje obavještenja na zahtjev nadležnog organa države članice EU, druge države, odnosno teritorije države

Član 22c

(1) Poreski organ može da, na zahtjev nadležnog organa države članice EU, druge države, odnosno teritorije države, u skladu sa odredbama o dostavljanju poreskih akata, da obavijesti poreskog obveznika rezidenta Crne Gore, o poreskim aktima koje je donio organ države podnosilac zahtjeva.

(2) Poreski organ odmah obavještava nadležnog organa koji je podnio zahtjev o svim preduzetim aktivnostima, a posebno o datumu dostavljanja poreskog akta.

(3) Poreski organ može da podnese zahtjev nadležnom organu druge države, da obavijesti poreskog obveznika, rezidenta te države o svim poreskim aktima koje je donio.

(4) Poreski organ Crne Gore, odnosno nadležni organ druge države može podnijeti zahtjev za dostavljanje obavještenja iz stava 1 ovog člana samo ukoliko nije u mogućnosti da poreski akt dostavi poreskom obvezniku ili kada bi takva dostava prouzrokovala troškove velikih razmjera.“

Član 10

Član 24 mijenja se i glasi:

“(1) Ovlašćeno službeno lice ima pravo da uđe i pregleda prostoriju gdje se:

- 1) čuvaju ili mogu čuvati knjige i evidencije ili drugi predmeti potrebni za utvrđivanje poreske obaveze;
- 2) obavlja ili bi se mogla obavljati bilo koja djelatnost koja podliježe oporezivanju.

(2) Ovlašćeno službeno lice poreskog organa jedinice lokalne samouprave ima pravo da uđe i pregleda stan ili drugu prostoriju koja je predmet oporezivanja radi utvrđivanja činjenica od značaja za utvrđivanje poreske obaveze.

(3) Ovlašćeno službeno lice iz st. 1 i 2 ovog člana može ući u stan ili drugu prostoriju protiv volje njegovog držaoca i u njima vršiti pretres na osnovu odluke suda.

(4) Na rješenje iz stava 3 ovog člana ne može se izjaviti posebna žalba.

(5) Pretres se vrši uz prisustvo dva svjedoka.”

Član 11

Član 27 mijenja se i glasi:

“(1) Opšta registracija poreskog obveznika kod nadležnog poreskog organa vrši se na osnovu prijave za registraciju upisom u poreski registar, u roku i na način propisan ovim zakonom.

(2) Prijavu za registraciju dužni su da podnesu:

1) pravno lice ili organizacija koja obavlja djelatnost, ostvaruje prihode ili posjeduje imovinu u ili van Crne Gore;

2) strano pravno lice ili organizacija koja obavlja djelatnost, ostvaruje prihode ili posjeduje imovinu u Crnoj Gori;

3) strano pravno lice ili organizacija koja obavlja djelatnost ili ostvaruje prihode u Crnoj Gori;

4) strano fizičko lice koje obavlja djelatnost, ostvaruje prihode ili posjeduje imovinu u Crnoj Gori.

(3) Poreski organ, u cilju identifikacije poreskih obveznika, u roku od osam dana od dana podnošenja prijave za registraciju donosi rješenje o registraciji kojim se pravnim i fizičkim licima dodjeljuje PIB.

(4) Izuzetno od stava 3 ovog član, za lica koja ne podnesu prijavu za registraciju, poreski organ će donijeti rješenje o registraciji po službenoj dužnosti.

(5) Rješenje o registraciji iz st. 3 i 4. ovog člana je javna isprava kojom se dokazuje da je poreski obveznik upisan u registar i da mu je dodijeljen PIB.

(6) Pravnim i fizičkim licima koji su obveznici lokalnih javnih prihoda dodjeljuje se lokalni poreski identifikacioni broj automatske obrade podataka (u daljem tekstu: AOP).

(7) PIB je jedinstveni i jedini broj pravnog, odnosno fizičkog lica za sve vrste poreza i zadržava se prilikom promjene sjedišta, prebivališta, odnosno boravišta poreskog obveznika.

(8) PIB se unosi u:

1) akt koji poreski obveznik podnosi poreskom organu, državnim organima i organima lokalne uprave;

2) akt koji poreski organ dostavlja poreskom obvezniku;

3) nalog kojim poreski obveznik plaća poresku obavezu.

(9) Bliži način određivanja PIB broja propisuje Ministarstvo.”

Član 12

U članu 32 stav 4 briše se.

Član 13

U članu 33 poslije stava 1 dodaju se dva nova stava koja glase:

“(2) Promjene podataka evidentiranih u CRPS ažuriraju se automatski u sistemu poreskog organa.

(3) Promjene koje nijesu predmet registracije u CRPS-u, poreski obveznik prijavljuje nadležnoj područnoj jedinici poreskog organa.”

Član 14

U članu 34 stav 1 mijenja se i glasi:

„(1) Organ državne uprave nadležan za vođenje evidencije o rođenju, jedinstvenom matičnom broju, prebivalištu, boravištu, smrti i drugim činjenicama od značaja za oporezivanje dužan je da obavještava poreski organ o navedenim podacima, u roku od pet radnih dana od dana prijave ili promjene tih podataka.“

Član 15

U članu 74 stav 5 poslije alineje 2 dodaju se dvije nove alineje koje glase:

„-izvještavanje o korisnicima digitalnih platformi radi razmjene informacija, u skladu sa zakonom,

-izvještavanje o korisnicima usluga povezanih sa kriptoinovinom radi razmjene informacija, u skladu sa zakonom.“

Član 16

U članu 97 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„(2) Poreski organ je dužan da povraćaj više plaćenog doprinosa za obavezno socijalno osiguranje za poreskog obveznika iz člana 45 ovog zakona vrati njegovim zakonskim nasljednicima u skladu sa zakonom.

Dosadašnji st. 2 i 3 postaju st. 3 i 4.

Član 17

U članu 101 stav 3 poslije riječi “radnjom” i zareza dodaju se riječi: “u cilju naplate poreske obaveze,”

Član 18

Član 102 mijenja se i glasi:

**„Zastarjelost prava na povraćaj i preusmjerenje više plaćene poreske obaveze i poreskog kredita
Član 102**

(1) Pravo na povraćaj više plaćene poreske obaveze i poreskog kredita zastarijeva u roku od pet godina, od isteka godine u kojoj je izvršena preplata, odnosno nastao poreski kredit.

(2) U roku iz stava 1 ovog člana zastarijeva i pravo na preusmjer više plaćene poreske obaveze i poreskog kredita za izmirenje poreza za naredni poreski period, u skladu sa ovim zakonom.“

Član 19

U članu 105 stav 1 mijenja se i glasi:

“(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 eura do 15.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, pravno lice-privredno društvo-dio stranog društva, odnosno podružnica ako:

1) ne pruži poreskom organu, na njegov zahtjev i u roku koji odredi, sve raspoložive informacije, neophodne za utvrđivanje činjeničnog stanja od značaja za oporezivanje (član 14c stav 1);

2) ne pruži poreskom organu informacije koje traži u pisanom obliku (član 14c stav 3);

3) ne dostavi poreskom organu podatke, izvještaje i dokumentaciju sa kojima raspolaže, a koje su od značaja za oporezivanje u skladu sa zakonom (član 14d);

4) ne identifikuje račune koje posjeduje ili kontroliše rezident države članice EU, druge države ili teritorije države, ne prikuplja informacije o stanju, izvršenim transakcijama sa tih računa i ostvarenim prihodima tih lica po osnovu određenih vrsta dohotka i kapitala i ne preduzima mjere produbljene provjere (član 14e stav 1);

5) ne daje tačne informacije u okviru dokumentacije, uključujući izjavu, odnosno potvrdu o rezidentnosti izvještajnoj finansijskoj instituciji, u toku postupka produbljene provjere (član 14e stav 3);

6) ne dostavi poreskom organu potpune i tačne informacije iz člana 14e stav 1 ovog zakona, radi razmjene informacija sa nadležnim organima države članice EU ili druge države odnosno teritorije države (član 14e stav 4);

7) ne vodi evidenciju o preduzetim aktivnostima i prikupljenim dokazima na koje se oslanja radi dostavljanja informacija i istu ne čuva najmanje pet godina nakon isteka roka za dostavljanje informacija za kalendarsku godinu na koju se evidencija odnosi (član 14e stav 5);

8) ne dostavi poreskom organu, informacije i podatke o računima iz člana 14e stav 1 ovog zakona, na propisanom obrascu u elektronskom obliku, jednom godišnje, do 30. juna tekuće za prethodnu godinu (član 14e stav 7);

9) ne dostavi poreskom organu, objedinjene podatke za svakog člana međunarodne grupe povezanih pravnih lica koji obavljaju djelatnost u državi članici EU ili drugoj državi odnosno teritoriji države, o ostvarenim prihodima, dobiti/gubitku prije oporezivanja, obračunatom i plaćenom porezu na dobit, prijavljenom kapitalu, akumuliranoj dobiti, broju zaposlenih i materijalnoj imovini, prema navedenim državama, odnosno teritorijama država (član 14f stav 1);

10) ne dostavi poreskom organu, pored podataka iz člana 14f stav 1 ovog zakona i podatke o identifikaciji svakog člana međunarodne grupe utvrđujući državu, odnosno teritoriju države rezidentnosti i državu, odnosno teritoriju države u kojoj podliježe oporezivanju po osnovu poslovanja preko stalne poslovne jedinice ako se razlikuje od države, odnosno teritorije države rezidentnosti, kao i vrstama djelatnosti koje obavlja (član 14f stav 2);

11) ne dostavi podatke iz člana 14f st. 1 i 2 ovog zakona poreskom organu, radi razmjene informacija sa nadležnim organima države članice EU ili druge države odnosno teritorije države, na propisanom obrascu u elektronskom obliku, u roku od 12 mjeseci, nakon isteka fiskalne godine za koju se podaci dostavljaju (član 14f stav 3);

12) ne prikuplja podatke i ne vodi evidenciju o korisnicima platforme, odnosno naručiocima oglasa o prodaji i iznajmljivanju nepokretnosti i parking mjesta, prodaji proizvoda i pružanju usluga i iznajmljivanju bilo koje vrste prevoza, o ukupno plaćenim naknadama i broj relevantnih aktivnosti u vezi kojih je ta naknada naplaćena, o porezima, naknadama ili provizijama koje je obustavio ili naplatio korisnicima platforme tokom perioda o kojem izvještava i ne preduzima mjere produbljene provjere (član 14g stav 1);

13) pored podataka iz člana 14g stav 1 ovog zakona od naručioca oglasa i reklama ne pribavi i ne dostavi poreskom organu i podatke o:

- pravnom licu: naziv i sjedište, matični broj i PIB, kao i ime i prezime odgovornog lica u tom pravnom licu;

- fizičkom licu: ime i prezime, JMB i adresa prebivališta (član 14g stav 2);

14) ne vodi evidenciju o preduzetim aktivnostima i prikupljenim dokazima na koje se oslanja i istu ne čuva najmanje pet godina nakon isteka roka za dostavljanje informacija za kalendarsku godinu na koju se evidencija odnosi (član 14g stav 3);

15) ne dostavlja potpune i tačne podatke iz člana 14g st. 1 i 2 ovog zakona poreskom organu, za potrebe oporezivanja i razmjene informacija sa nadležnim organima države članice EU ili druge države odnosno teritorije države (član 14g stav 4);

16) ne dostavlja nadležnom poreskom organu podatke iz člana 14g st. 1 i 2 ovog zakona, na propisanom obrascu u elektronskom obliku, najkasnije do 31. januara godine koja slijedi godinu u kojoj je korisnik platforme identifikovan kao korisnik platforme o kojem se izvještava (član 14g stav 6);

17) ne podnese prijavu za registraciju nadležnom poreskom organu, u skladu sa ovim zakonom i zakonom o registraciji (član 14g stav 7);

18) ne obavijesti nadležni poreski organ Crne Gore i države koju izvještava da je obveznik izvještavanja u drugoj državi (član 14g stav 8);

19) ne prikuplja podatke i ne vodi evidenciju o korisnicima kriptoomovine, fizičkih ili pravnih lica koji su korisnici o kojim se izvještava ili imaju jedno ili više fizičkih lica koja imaju kontrolu, a koji su lica o kojim se izvještava, kao i o pruženim uslugama korisnicima kriptoomovine, preduzetim aktivnostima, naložima i sprovedenim transakcijama sa iznosima i datumima transakcija i ostvarenim prihodima po osnovu prodaje ili sticanja kriptoomovine za svaku vrstu kriptoomovine o kojoj se izvještava sa stanjem imovine na kraju izvještajnog perioda i ne preduzima mjere produbljene provjere (član 14h stav 1);

20) pored podataka iz člana 14h stav 1 ovog zakona ne pribavi i ne dostavi poreskom organu i podatke o vlasniku odnosno korisniku kriptoomovine, i to o:

- pravnom licu: naziv i sjedište, matični broj i PIB, kao i ime i prezime odgovornog lica u tom pravnom licu;

- o fizičkom licu: ime i prezime, JMB i adresa prebivališta (član 14h stav 2);

21) ne vodi evidenciju o preduzetim aktivnostima i prikupljenim dokazima na koje se oslanja i istu ne čuva najmanje pet godina nakon isteka roka za dostavljanje informacija za kalendarsku godinu na koju se evidencija odnosi (član 14h stav 3);

22) ne dostavlja potpune i tačne podatke iz člana 14h st. 1 i 2 ovog zakona poreskom organu, za potrebe oporezivanja i razmjene informacija sa nadležnim organima države članice EU ili druge države odnosno teritorije države (član 14h stav 4);

23) ne dostavlja nadležnom poreskom organu podatke iz člana 14h stav 1 i 2 ovog zakona, na propisanom obrascu u elektronskom obliku, najkasnije do 31. januara godine koja slijedi godinu u kojoj je korisnik kriptoinovine identifikovan kao korisnik o kojem se izvještava (član 14h stav 6);

24) ne podnese prijavu za registraciju kod nadležnog poreskog organa, u skladu sa ovim zakonom i ne upiše se u Registar pružalaca usluga povezanih sa kriptoinovinom kod Komisije za tržište kapitala Crne Gore u skladu sa zakonom kojim se uređuju mjere i radnje koje se preduzimaju radi sprečavanja i otkrivanja pranja novca i finansiranja terorizma (član 14g stav 7);

25) ne obavijesti nadležni poreski organ Crne Gore i države koju izvještava da je obveznik izvještavanja u drugoj državi (član 14h stav 8);

26) ne imenuje poreskog punomoćnika i o tome ne obavijesti nadležni poreski organ u roku od deset dana od dana početka ostvarivanja prihoda, odnosno sticanja imovine u Crnoj Gori (član 26 stav 2);

27) ne podnese poreskom organu prijavu za registraciju u roku od pet radnih dana od dana upisa u odgovarajući registar u skladu sa zakonom (član 32 stav 1);

28) ne obavijesti poreski organ o svim promjenama koje nastanu u toku poslovanja, a odnose se na upisane podatke u registar, u roku od 15 dana od dana nastanka promjene (član 33 stav 1);

29) ne podnese poreskom organu izvještaj iz člana 40 stav 2 ovog zakona, do 15. u mjesecu, za isplate izvršene u prethodnom mjesecu (član 40 stav 4);

30) ne podnese poreskom organu pojedinačnu poresku prijavu, najkasnije do 31. januara tekuće, za prethodnu godinu (član 40 stav 5).“.

Član 20

U članu 105a stav 1 na kraju tačke 7 tačka se zamjenjuje tačka-zarezom i dodaju pet novih tačaka koje glase:

„8) ne prikuplja podatke i ne vodi evidenciju o korisnicima kriptoinovine, fizičkih ili pravnih lica koji su korisnici o kojim se izvještava ili imaju jedno ili više fizičkih lica koja imaju kontrolu, a koji su lica o kojim se izvještava, kao i o pruženim uslugama korisnicima kriptoinovine, preduzetim aktivnostima, nalogima i sprovedenim transakcijama sa iznosima i datumima transakcija, kao i ostvarenim prihodima po osnovu prodaje ili sticanja kriptoinovine za svaku vrstu kriptoinovine o kojoj se izvještava sa stanjem imovine na kraju izvještajnog perioda i ne preduzima mjere produbljene provjere, (član 14h stav 1);

9) pored podataka iz člana 14h stav 1 ovog zakona ne pribavi i ne dostavi poreskom organu i podatke o vlasniku odnosno korisniku kriptoinovine, i to o:

- pravnom licu: naziv i sjedište, matični broj i PIB, kao i ime i prezime odgovornog lica u tom pravnom licu;

- o fizičkom licu: ime i prezime, JMB i adresa prebivališta (član 14h stav 2);

9) ne vodi evidenciju o preduzetim aktivnostima i prikupljenim dokazima na koje se oslanja i istu ne čuva najmanje pet godina nakon isteka roka za dostavljanje informacija za kalendarsku godinu na koju se evidencija odnosi (član 14h stav 3);

10) ne dostavlja potpune i tačne podatke iz člana 14h st.1 i 2 ovog zakona poreskom organu, za potrebe oporezivanja i razmjene informacija sa nadležnim organima države članice EU ili druge države odnosno teritorije države (član 14h stav 4);

11) ne dostavlja nadležnom poreskom organu podatke iz člana 14h st.1 i 2 ovog zakona, na propisanom obrascu u elektronskom obliku, najkasnije do 31. januara godine koja slijedi godinu u kojoj je korisnik kriptoinovine identifikovan kao korisnik o kojem se izvještava (član 14h stav 6);

12) ne podnese prijavu za registraciju kod nadležnog poreskog organa, u skladu sa ovim zakonom i ne upiše se u Registar pružalaca usluga povezanih sa kriptoinovinom kod Komisije za tržište kapitala Crne Gore u skladu sa zakonom kojim se uređuju mjere i radnje koje se preduzimaju radi sprečavanja i otkrivanja pranja novca i finansiranja terorizmazakonom o registraciji (član 14g stav 7).“.

Član 21

Poslije člana 112 dodaje se novi član koji glasi:

“Član 112a

Zamjenu PIB po službenoj dužnosti, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, izvršiće:

- 1) CRPS za preduzetnike i stečajnu masu,
- 2) nadležna područna jedinica poreskog organa za advokate, notare i javne izvršitelje.”.

Član 22

Podzakonski akti iz člana 14g stav 8, člana 14h stav 8 i 16f stav 4 ovog zakona donijeće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 23

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Ministarstvo
finansija

Broj:10/1-1-01-041/25-37901/2

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Podgorica, 3.12.2025. godine

Na osnovu člana 13 Uredbe o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija („Službeni list Crne Gore“ broj: 41/18), Ministarstvo finansija sačinilo je

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI

NACRTA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PORESKOJ ADMINISTRACIJI

VRIJEME TRAJANJA JAVNE RASPRAVE:

Javna rasprava trajala je od 30. oktobra do 19. novembra 2025. godine.

NAČIN SPROVOĐENJA JAVNE RASPRAVE:

Ministarstvo finansija sprovelo je javnu raspravu o Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poreskoj administraciji dostavljanjem primjedbi, prijedloga, sugestija i komentara na Nacrt zakona, u pisanom ili elektronskom obliku.

Program javne rasprave o tekstu Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poreskoj administraciji objavljen je na internet stranici Ministarstva finansija, <https://www.gov.me/clanak/javna-rasprava-za-nacrt-zakona-o-izmjenama-i-dopunama-zakona-o-poreskoj-administraciji>

Zainteresovane strane svoje primjedbe, prijedloge, sugestije i komentare na Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poreskoj administraciji mogle su dostaviti na e-mail: biljana.peranovic@mif.gov.me; danijela.pejovic@mif.gov.me; antoneta.krivokapic@mif.gov.me; U toku trajanja javne rasprave na tekst Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poreskoj administraciji dostavljene su sljedeće primjedbe i sugestije:

I. BOŽO POPOVIĆ, Elementi FZ-LLC UAE

PRIMJEDBA/PREDLOG/SUGESTIJA 1:

Uvođenje definicije „digitalne imovine“

Dodaje se u Član 3 (Definicije):

Novi stav:

„Digitalna imovina označava digitalno predstavljen ekonomski interes koji može biti predmet raspolaganja, čuvanja ili transfera, a koji se zasniva na distribuiranoj knjizi podataka (DLT) ili sličnoj tehnologiji, uključujući kripto-imovinu u smislu Uredbe (EU) 2023/1114 o tržištima kripto-imovine (MiCA regulativa).“

OBRAZLOŽENJE PRIMJEDBE/PREDLOGA/SUGESTIJE 1: Uvođenje definicije „digitalne imovine“ u poreski sistem Crne Gore ima za cilj:

1. usaglašavanje sa evropskim pravnim okvirom, posebno sa MiCA i DAC8, koji prvi put u EU uspostavljaju zajednički režim definisanja i poreskog tretmana kripto-imovine;
2. pojednostavljivanje poreskog tretmana transakcija, jer se bez formalnog definisanja digitalne imovine ne može precizno primijeniti oporezivanje kapitalnih dobitaka, PDV izuzeci niti računovodstveni tretman;
3. razgraničavanje digitalne imovine od elektronskog novca (EMI) i klasičnih finansijskih instrumenata koji su već obuhvaćeni PSD2 i MiFID II regulativom.

U praksi, poreske uprave država članica EU (posebno Njemačka, Austrija i Francuska) tretiraju digitalnu imovinu kao novu kategoriju imovine — koja se razlikuje od gotovine, deviza i finansijskih instrumenata — ali sa jasnim pravilima o oporezivanju kapitalnih dobitaka, PDV izuzecima i ličnoj potrošnji.

Ova izmjena stvara pravni osnov za:

- definisanje poreske osnovice za transakcije sa digitalnom imovinom;
- uvođenje reporting obaveza u skladu sa DAC8;

- usklađivanje ZPA sa budućim pravilima o automatskoj razmjeni informacija o krypto-imovini na nivou OECD i EU.

Reference 1:

- EU Regulation 2023/1114 (MiCA) – Article 3(1)(5): Definition of crypto-asset EUR-Lex link
- Directive (EU) 2023/2226 (DAC8) – Article 2: Definition of crypto-asset and reporting obligations EUR-Lex link
- BaFin Merkblatt on Crypto Assets (Germany, 2021) – interpretation of KWG §1(11) BaFin Official Document
- Swiss DLT Act (Federal Act Adapting Federal Law to Developments in Distributed Ledger Technology, 2021) – Article 973d Swiss Federal Assembly link
- Code Monétaire et Financier (France) – L.54-10-1 Légifrance link

ODGOVOR OBRAĐIVAČA: PREDLOG SE ODBIJA

Predloženom odredbom propisuje se definicija digitalne imovine u smisli Uredbe 2023/114 (MiCA regulativa)

S tim u vezi, ukazujemo da je obaveza Crne Gore da izvrši usklađivanje poreskog zakonodavstva u dijelu administrativne saradnje odnosno razmjene informacija, sa državama članicama EU i drugim državama, o finansijskim računima, operaterima digitalnih platformi kao i o pružaocima i korisnicima usluga povezanih sa kryptoimovinom, odnosno važeći Zakon o poreskoj administraciji, uskladi sa Direktivom EU/2023/2226 o izmjeni direktive 2011/16 o administrativnoj saradnji u području oporezivanja. S tim u vezi ukazujemo da su predloženim odredbama Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poreskoj administraciji propisa date definicije o kryptoimovini, kryptoimovini o kojoj se izvještava, pružaoca usluga povezanih sa kryptoimovinom i izvještajnog pružaoca usluga povezanih sa kryptoimovinom u skladu sa navedenom Direktivom 2023/2226.

Takođe, ukazujemo da je ovo ministarstvo obrazovalo radnu grupu za pripremu Nacrta zakona kojim će se regulisati oblast kryptoimovine, kao lex specialis, a nakon njegovog donošenja pristupiće se izmjeni važećih poreskih propisa, Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica i Zakona o porezu na dobit pravnih lica, u cilju oporezivanja prihoda ostvarenih po ovom osnovu.

Imajući u vidu prethodno navedeno ovaj predlog se ne prihvata.

PRIMJEDBA/PREDLOG/SUGESTIJA 2:

Dodati novi član

Pružalac usluga digitalne imovine (CASP)" je pravno lice koje pruža jednu ili više usluga digitalne imovine u ime ili za račun trećih lica, uključujući razmjenu digitalne imovine za fiducijarnu valutu ili drugu digitalnu imovinu, čuvanje, administraciju i izvršavanje transakcija, u skladu sa regulatornim režimom propisanim posebnim zakonom i podzakonskim aktima Centralne banke Crne Gore.

OBRAZLOŽENJE PRIMJEDBE/PREDLOGA/SUGESTIJE 2:

Uvođenje definicije CASP-a ima dvostruki cilj:

1. Poresko i regulatorno prepoznavanje subjekata koji pružaju usluge vezane za digitalnu imovinu (npr. berze, novčanici, brokeri, platforme za razmjenu, escrow servisi). Time se omogućava njihov precizan identitet u poreskom sistemu, što je uslov za DAC8 automatsku razmjenu podataka i poreski nadzor.
2. Usaglašavanje poreskog zakonodavstva sa MiCA regulativom, koja uvodi CASP kao jedinstvenu kategoriju pružalaca krypto-usluga u cijeloj EU. Crna Gora, iako van EU, treba da uspostavi istu terminologiju i funkcionalni okvir radi interoperabilnosti sa evropskim regulatornim režimom.

Značaj za poresku administraciju:

- omogućava registrovanje CASP subjekata u poreskom registru;
- precizira da su CASP-ovi poreski obveznici u dijelu PDV-a i poreza na dobit;
- stvara osnovu da Poreska uprava može dobiti izvještaje i podatke o korisnicima CASP servisa, u skladu sa DAC8 i CRS standardima.

Reference 2:

- EU Regulation 2023/1114 (MiCA) – Article 3(1)(15): Definition of Crypto-Asset Service Provider (CASP) EUR-Lex Link
- Directive (EU) 2023/2226 (DAC8) – Article 6: Reporting obligations for crypto-asset service providers EUR-Lex Link
- France – Code Monétaire et Financier, L.54–10–2 (PSAN) Légifrance
- Germany – KWG §32b & BaFin Guidance (2020) BaFin Official Guidance on Crypto Custody
- UK – Money Laundering Regulations 2017, amended 2019 UK Legislation
- Swiss FINMA Guidelines on ICOs (2018) FINMA Document

ODGOVOR OBRADIVAČA: PREDLOG SE ODBIJA

Predloženom odredbom data je definicija „pružaoca usluga digitalne imovine“.

S tim u vezi ukazujemo da je Nacrtom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poreskoj administraciji definicija „pružaloca usluga povezanih sa kriptoinovinom“ data u skladu sa nacionalnim poreskim propisima, a regulisanje obaveza za pružaoca usluga povezanih sa kriptoinovinom o prikupljanju podataka, vođenju evidencije o korisnicima kriptoinovine, kao i o pruženim uslugama korisnicima kriptoinovine, preduzetim aktivnostima, nalogima i sprovedenim transakcijama sa iznosima i datumima transakcija, kao i ostvarenim prihodima po osnovu prodaje ili sticanja kriptoinovine za svaku vrstu kriptoinovine o kojoj se izvještava sa stanjem imovine na kraju izvještajnog perioda, kao i obavezu dostavljanja tih podataka poreskom organu propisano je članom 6 Nacrta zakona kojim je dodat član 14h. Izvještavanje o korisnicima usluga povezanih sa kriptoinovinom. Na ovaj način izvršeno je usklađivanje važećeg Zakona o poreskoj administraciji sa Direktivom 2023/2226 i Uredbom 2023/114. Takođe, ukazujemo da će se navedena materija detaljnije razraditi podzakonskim aktom koji će se donijeti na osnovu ovog zakona.

Što se tiče objašnjenja o značaju predložene definicije za Poresku upravu i oporezivanje prihoda po ovom osnovu ukazujemo da je ovo ministarstvo obrazovalo radnu grupu za pripremu Nacrta zakona kojim će se regulisati oblast kriptoinovine, kao lex specialis, a nakon njegovog donošenja pristupiće se izmjeni važećih poreskih propisa, Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica i Zakona o porezu na dobit pravnih lica, u cilju oporezivanja prihoda ostvarenih po ovom osnovu.

Imajući u vidu prethodno navedeno ovaj predlog se ne prihvata.

PRIMJEDBA/PREDLOG/SUGESTIJA 3:

Dodati novi član iza člana 39:

Član 39a – Obaveze izvještavanja pružalaca usluga digitalne imovine (CASP)

(1) Pružalac usluga digitalne imovine dužan je Poreskoj upravi da dostavlja:

- identifikacione podatke korisnika,
- podatke o digitalnoj imovini,
- iznose i datume transakcija,
- stanje imovine na kraju poreskog perioda.

(2) Izvještavanje se vrši elektronski, u formatu koji propisuje Poreska uprava.

(3) Izvještavanje se odnosi samo na transakcije kod CASP provajdera i ne obuhvata self-custody novčanike.

OBRAZLOŽENJE PRIMJEDBE/PREDLOGA/SUGESTIJE 3:

Ovaj član predstavlja prvi korak ka uspostavljanju poreskog okvira za izvještavanje o digitalnoj imovini u Crnoj Gori, u skladu sa:

- Direktivom (EU) 2023/2226 (DAC8)
- OECD Crypto-Asset Reporting Framework (CARF)
- i nacionalnim modelima iz Njemačke (BMF), Francuske (DGFIP), Austrije (BMF-EStG 2022) i Švajcarske (SFTA Guidelines 2022).

Cilj je da se:

1. spriječi prikrivanje imovine i dohotka putem nereguliranih kripto-kanala,
 2. omogući poreska transparentnost kroz elektronsko i automatizovano izvještavanje, i
 3. uskladi ZPA sa evropskim standardima o automatskoj razmjeni informacija.
- Istovremeno, zadržava se načelo proporcionalnosti – self-custody novčanici i pojedinci koji samostalno čuvaju digitalnu imovinu nisu obuhvaćeni ovom obavezom, čime se poštuje pravo na privatno vlasništvo i tehnička neutralnost zakona.

Reference 3:

- Directive (EU) 2023/2226 (DAC8) – Articles 6–10 EUR-Lex DAC8 full text
- OECD Crypto-Asset Reporting Framework (CARF), 2022 – Sections I–III OECD Official Publication
- Germany – BMF Schreiben, 10 May 2022 BMF Official Link
- France – Code général des impôts, art. 1649 bis C LégiFrance
- Austria – Einkommensteuergesetz (EStG) 2022, §27b RIS Austria
- Switzerland – SFTA Crypto Asset Guidance, 2022 SFTA Official Website

ODGOVOR OBRADIVAČA: PREDLOG SE PRIHVATA

U vezi sa navedenim predlogom ukazujemo da je odredbama člana 6 Nacrta zakona kojim je dodat član 14h. "Izvjешćavanje o korisnicima usluga povezanih sa kriptoinovinom" propisana obaveza obaveza za pružaoca usluga povezanih sa kriptoinovinom o prikupljanju podataka, vođenju evidencije o korisnicima kriptoinovine, kao i o pruženim uslugama korisnicima kriptoinovine, preduzetim aktivnostima, nalogima i sprovedenim transakcijama, kao i ostvarenim prihodima po osnovu prodaje ili sticanja kriptoinovine za svaku vrstu kriptoinovine o kojoj se izvješćava, kao i obavezu dostavljanja tih podataka poreskom organu.

Ovo ministarstvo je mišljenja da su navedenom sugestijom detaljnije identifikovane informacije koje treba da prikuplja i poreskom organu dostavlja izvješćajni pružalac usluga povezanih sa kriptoinovinom, te stoga ovaj predlog se prihvata.

PRIMJEDBA/PREDLOG/SUGESTIJA 4:

Dodati novi stav u Član 6 (Predmet nadzora Poreske uprave):

Upotreba samostalnih digitalnih novčanika (self-custody), kod kojih korisnik sam upravlja privatnim ključevima, ne smatra se pružanjem finansijske usluge i ne podleže obavezama izvješćavanja u skladu sa ovim zakonom, osim u slučaju kada se vrši transakcija putem licenciranog CASP provajdera.

OBRAZLOŽENJE PRIMJEDBE/PREDLOGA/SUGESTIJE 4:

- (1) Usklađuje ZPA sa evropskom DAC8 direktivom
— DAC8 se primjenjuje samo na reportable crypto-asset service providers (RCASP).
— Self-custody korisnici se eksplicitno isključuju.
DAC8 Recital 8 i 20 jasno navode:
- da se obaveza izvješćavanja odnosi samo na kriptoplatforme koje imaju nadzor nad korisničkim sredstvima,
 - dok se "unhosted wallets" (self-custody) ne smatraju izvješćajnim subjektima.
- (2) Usklađuje se sa OECD Crypto-Asset Reporting Framework (CARF)
CARF Section II jasno propisuje da:
- obaveze izvješćavanja postoje samo za "Intermediaries / Service Providers"
 - a "individually held wallets without intermediaries" ne ulaze u obaveze.
- (3) Poštuje pravo na privatnu imovinu i tehnološku neutralnost
Self-custody ne predstavlja finansijsku uslugu — isto pravilo važi u EU, CH, UK.
- (4) Sprječava prekomjerni nadzor i invaziju privatnosti
Ako bi self-custody bio oporeziv i obavezan za evidenciju, to bi bilo tehnički neizvodljivo i regulatorno suprotno EU standardima.
- (5) Jasno razdvaja dvije kategorije:
- on-chain transakcije bez posrednika → bez izvješćavanja
 - transakcije preko CASP → automatsko izvješćavanje prema ZPA (39a)

Reference 4:

- Directive (EU) 2023/2226 – DAC8
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32023L2226>
(Recital 20, Articles 3, 6, 7)
- OECD CARF 2022
<https://www.oecd.org/tax/exchange-of-tax-information/crypto-asset-reporting-framework/>
- Germany – BMF Schreiben 10.05.2022
<https://www.bundesfinanzministerium.de/>
- France – CGI 1649 bis C
<https://www.legifrance.gouv.fr/>
- Austria – EStG §27b
<https://www.ris.bka.gv.at/>
- Switzerland – ESTV Crypto Guidelines
<https://www.estv.admin.ch/>

ODGOVOR OBRADIVAČA: PREDLOG SE ODBIJA

Predloženom odredbom propisuje se oslobođenje od izvješćavanja od strane korisnika samostalnog digitalnog novčanika koji sam upravlja privatnim ključevima odnosno ne pruža finansijske usluge.

S tim u vezi ukazujemo da predloženom odredbom člana 6 Nacrta zakona kojim je dodat član 14g. "Izvjешćavanje o korisnicima usluga povezanih sa kriptoinovinom" propisana je obaveza izvješćavanja za pružaoca usluga povezanih sa kriptoinovinom, a ne za samog vlasnika, odnosno korisnika kriptoinovine koju isti čuva u digitalnom novčaniku. Prema tome, vlasnik kriptoinovine koji samostalno koristi i upravlja tom kriptoinovinom nije obavezan izvješćavanjem.

Imajući u vidu prethodno navedeno, navedeni predlog se ne prihvata.

PRIMJEDBA/PREDLOG/SUGESTIJA 5:

Član 22a – Prenos krypto imovine između sopstvenih digitalnih novčanika

- (1) Prenos krypto imovine između digitalnih novčanika koji su u vlasništvu istog fizičkog ili pravnog lica ne smatra se poreski relevantnim događajem i ne predstavlja osnov za obračun poreza.
- (2) Poreski obveznik nije dužan da obavještava Poresku upravu o prenosu imovine iz stava 1 ovog člana, osim ukoliko Poreska uprava u postupku nadzora zahtijeva dokaz o vlasništvu radi utvrđivanja izbjegavanja oporezivanja.
- (3) Dokaz o vlasništvu nad digitalnim novčanicima iz stava 1 može se vršiti dostavljanjem kriptografske potvrde (message signing), izvodima CASP provajdera, ili drugim tehnički validnim dokazima koje Poreska uprava može da prihvati.

OBRAZLOŽENJE PRIMJEDBE/PREDLOGA/SUGESTIJE 5:

Ovim članom se uspostavlja poreska neutralnost prilikom transfera digitalne imovine između ličnih novčanika istog vlasnika. Kripto imovina kod self-custody korisnika funkcioniše kao prenos iz jedne „fioke“ u drugu — bez realizacije dobiti i bez promjene vlasništva.

EU, Švajcarska i UK ovaj oblik prenosa ne smatraju oporezivim događajem, jer ne postoji ekonomska transakcija.

Ovaj amandman:

- sprečava neopravdano oporezivanje transakcija koje nisu ekonomska aktivnost
- uvodi tehničku mogućnost dokazivanja vlasništva (crypto message signing)
- usklađen sa MiCA jer MiCA reguliše samo CASP transakcije, ne self-custody prenos

Reference 5:

EU Njemačka (BMF – Bundesministerium der Finanzen, 2022)

- Self-to-self transfer ne predstavlja čin otuđenja („kein steuerbares Veräußerungsgeschäft“).
- BMF Schreiben 10.05.2022, str. 20–21.

GB UK – HMRC Cryptoassets Manual

- CG12100 / CRYPTO22150: Self-transfer is not a disposal.
- „A transfer between wallets owned by the same individual is not taxable.“

CH Švajcarska – EStV/FTA štampano upute 2021/2022

- „Transfer innerhalb eigener Wallets ist steuerneutral.“
- Ne oporezuje se, smatra se „rasporedom imovine istog vlasnika“.

ODGOVOR OBRADIVAČA: PREDLOG SE ODBIJA

Navedenim predlogom propisuje se da prenos kryptoimovine između ličnih novčanika istog vlasnika ne predstavlja osnov za oporezivanje.

S tim u vezi ukazujemo da se Nacrtom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poreskoj administraciji, ne propisuje utvrđivanje poreske obaveze niti poreska oslobođenja po ovom osnovu, već se propisuje obaveza prikupljanja podataka o vlasnicima, odnosno držaocima kryptoimovine, kao i pruženim uslugama povezanih sa kryptoimovinom, izvršenim transakcijama i ostvarenim prihodima po osnovu kryptoimovine, od strane pružaoca usluga povezanih sa kryptoimovinom, kao i dostavljanje tih podataka poreskom organu radi razmjene sa nadležnim organima drugih zemalja, a na koji način je izvršeno usklađivanje važećeg Zakona o poreskoj administraciji sa Direktivom EU/2023/2226 i Uredbom EU/2023/1114.

Dalje ukazujemo da je sistem oporezivanja prihoda, koja ostvaruju pravna, fizička lica i preduzetnici obavljanjem djelatnosti, ostvarivanjem svojih prava ili na drugi način u skladu sa zakonom, uređen posebnim prorskim propisima, odnosno Zakonom o porezu na dobit pravnih lica i Zakonom o porezu na dohodak fizičkih lica, kojim je propisan predmet oporezivanja, nastanak, utvrđivanje i plaćanje poreske obaveze, kao i poreska oslobođenja.

Takođe, ukazujemo da je ovo ministarstvo obrazovalo radnu grupu za pripremu Nacrta zakona kojim će se regulisati oblast kryptoimovine, te nakon njegovog donošenja pristupiće se izmjeni važećih poreskih propisa u cilju oporezivanja prihoda ostvarenih po ovom osnovu.

Imajući u vidu prethodno navedeno, navedeni predlog se ne prihvata.

PRIMJEDBA/PREDLOG/SUGESTIJA 6:

Dodaje se novi član:

Član XX – Neoporezivi prenos digitalne imovine među povezanim licima

(1) Prenos digitalne imovine između lica u srodstvu u pravoj liniji, bračnih drugova, usvojitelja i usvojenika, kao i lica u vanbračnoj zajednici u skladu sa zakonom, smatra se neoporezivim događajem ukoliko se vrši bez naknade i ne predstavlja djelatnost koja generiše prihod.

(2) Prenos iz stava 1 ovog člana ne podleže porezu na kapitalnu dobit, porezu na prihod, niti drugim fiskalnim obavezama u skladu sa ovim zakonom.

(3) Lica iz stava 1 dužna su da prijave prenos digitalne imovine Poreskoj upravi samo u svrhe evidentiranja, u skladu sa posebnim propisima o poreskom postupku.

(4) Dokaz tereta da je prenos izvršen bez naknade i između povezanih lica snosi poreski obveznik.

(5) Ovaj član odnosi se jednako na digitalnu i kripto imovinu, uključujući Bitcoin, stabilne tokene (EMT) i druge oblike digitalne imovine u smislu propisa EU (MiCA).

OBRAZLOŽENJE PRIMJEDBE/PREDLOGA/SUGESTIJE 6:

Uvođenje neoporezivog prenosa digitalne imovine među članovima uže porodice je u potpunoj saglasnosti sa savremenim evropskim poreskim standardima, posebno u državama koje su već regulisale digitalnu imovinu kao posebnu kategoriju imovine.

Ciljevi ovog člana su:

1. Zaštita porodične imovine i izbjegavanje dvostrukog oporezivanja

Prenos digitalne imovine unutar porodice najčešće je dio:

- porodičnog investicionog planiranja,
- nasljeđivanja,
- poklona koji ne predstavljaju ekonomski prihod.

Zbog toga u većini EU zemalja takvi prenosi nisu oporezivi.

2. Usklađivanje sa praksom EU za standardnu (fizičku) imovinu

U većini država EU:

- porodični pokloni imovine (novac, nekretnine, zlato, dionice) → nisu oporezivi, ili su oslobođeni do visokih pragova.

Digitalna imovina se u poreskom tretmanu izjednačava sa njima.

3. Usklađivanje sa MiCA/DAC8 režimom

Ni MiCA ni DAC8 ne regulišu poreze, ali:

- DAC8 uvodi obavezno izvještavanje CASP-a,

• dok jasno navodi da se self-custody i peer-to-peer transakcije ne oporezuju automatski, već prema nacionalnim propisima.

Zato ovaj član popunjava prazninu domaće legislacije.

Reference 6:

Njemačka – Einkommensteuergesetz (EStG)

- §22 i §23 EStG

→ pokloni među članovima porodice se ne oporezuju ako nisu dio privredne djelatnosti.

- Bitcoin je tretiran kao privatna imovina, pa pokloni nisu oporezivi.

Link:

https://www.gesetze-im-internet.de/estg/___22.html

https://www.gesetze-im-internet.de/estg/___23.html

Austrija – Einkommensteuergesetz (EStG) / Kryptowertpapiergesetz

- Pokloni kripto imovine u porodici nisu oporezivi.

- Kapitalna dobit se oporezuje tek kada primalac kasnije proda imovinu.

Link:

<https://www.ris.bka.gv.at/>

Švajcarska – Federal Tax Administration (FTA) / Cantonal Tax Codes

- Bitcoin = imovina (Vermögen).

- Pokloni među članovima porodice oslobođeni poreza u većini kantona.

- Federalno: nema poreza na poklone.

Link:

<https://www.estv.admin.ch/estv/en/home.html>

Portugal – Crypto Tax Framework (od 2023.)

- Porodični prenosi digitalne imovine → porez 0%.

- Kapitalna dobit se računa samo prilikom prodaje.

Slovenija – Zakon o dohodnini

- Pokloni među članovima porodice (1. nasljedni red) → oslobođeni poreza.
- Kripto imovina se tretira kao ostala imovina.

Hrvatska – Zakon o porezu na dohodak

- Član 10.
- Porodični pokloni nisu prihod i ne oporezuju se.
- Primjenjuje se i na kripto imovinu.

ODGOVOR OBRAĐIVAČA: PREDLOG SE ODBIJA

Predloženom odredbom predviđa se oslobođenje od oporezivanja za prenos digitalne imovine između povezanih lica.

S tim u vezi ukazujemo da se Nacrtom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poreskoj administraciji, ne propisuje utvrđivanje poreske obaveze niti poreska oslobođenja po ovom osnovu, već se propisuje obaveza prikupljanja podataka o vlasnicima, odnosno držaocima kriptoimovine, kao i pruženim uslugama povezanih sa kriptoimovinom, izvršenim transakcijama i ostvarenim prihodima po osnovu kriptoimovine, od strane pružaoca usluga povezanih sa kriptoimovinom, kao i dostavljanje tih podataka poreskom organu radi razmjene sa nadležnim organima drugih zemalja, a na koji način je izvršeno usklađivanje važećeg Zakona o poreskoj administraciji sa Direktivom EU/2023/2226 i Uredbom EU/2023/1114.

Dalje ukazujemo da je sistem oporezivanja prihoda, koja ostvaruju pravna, fizička lica i preduzetnici obavljanjem djelatnosti, ostvarivanjem svojih prava ili na drugi način u skladu sa zakonom, uređen posebnim proreskim propisima, odnosno Zakonom o porezu na dobit pravnih lica i Zakonom o porezu na dohodak fizičkih lica, kojim je propisan predmet oporezivanja, nastanak, utvrđivanje i plaćanje poreske obaveze, kao i poreska oslobođenja.

Takođe, ukazujemo da je ovo ministarstvo obrazovalo radnu grupu za pripremu Nacrta zakona kojim će se regulisati oblast kriptoimovine, te nakon njegovog donošenja pristupiće se izmjeni važećih poreskih propisa u cilju oporezivanja prihoda ostvarenih po ovom osnovu.

Imajući u vidu prethodno navedeno, navedeni predlog se ne prihvata.

PRIMJEDBA/PREDLOG/SUGESTIJA 7:

Dodaje se novi član iza člana 22a:

Član 22b – Nasljeđivanje digitalne imovine

- (1) Nasljeđivanje digitalne imovine ne smatra se oporezivim događajem u trenutku prenosa na nasljednika.
- (2) Poreska obaveza nastaje tek u trenutku eventualne prodaje ili otuđenja digitalne imovine od strane nasljednika.
- (3) Za potrebe utvrđivanja poreza na kapitalnu dobit, nabavna vrijednost naslijeđene digitalne imovine određuje se na osnovu tržišne vrijednosti na dan smrti ostavioca.
- (4) Digitalna imovina u self-custody novčanicima ulazi u ostavinsku masu bez obaveze prijave Poreskoj upravi, osim ukoliko nasljednik izvrši otuđenje imovine preko licenciranog CASP provajdera.

OBRAZLOŽENJE PRIMJEDBE/PREDLOGA/SUGESTIJE 7:

Nasljeđivanje kao institut ne kreira ekonomsku korist u trenutku prenosa.

EU poreski sistemi, kao i Švajcarska i UK, tretiraju nasljeđivanje kripto imovine kao nasljeđivanje bilo koje druge imovine: bez poreza do trenutka prodaje.

Ovaj amandman:

- usklađuje ZPA sa evropskim poreznim normama
- sprečava dvostruko oporezivanje (kod ostavioca i kod nasljednika)
- uspostavlja tržišnu vrijednost kao osnovicu za buduću oporezivu transakciju

Reference 7:

Njemačka – Erbschaftsteuer- und Schenkungsteuergesetz (ErbStG)

- Kripto imovina ulazi u ostavinsku masu kao „sonstige Vermögenswerte“.
- Oporezivanje nastaje samo po pravilima ErbStG / kasnije pri prodaji.

Švajcarska – kantonalni zakoni (npr. Zürich, Art. 18)

- Nasljeđivanje kripto imovine oslobođeno poreza u većini kantona.

UK HMRC

- Cryptoassets Manual CRYPTO24000: digitalna imovina naslijeđena → CGT tek kod prodaje.

Italija

- Pravno tretira kripto imovinu kao „financial assets“, porez nastaje tek pri prodaji.

ODGOVOR OBRAĐIVAČA: PREDLOG SE

Predloženom odredbom predviđa se oslobođenje od plaćanja poreza prilikom nasljeđivanja digitalne imovine.

S tim u vezi ukazujemo da se Nacrtom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poreskoj administraciji, ne propisuje utvrđivanje poreske obaveze niti poreska oslobođenja po ovom osnovu, već se propisuje obaveza prikupljanja podataka o vlasnicima, odnosno držaocima kriptoinimovine, kao i pruženim uslugama povezanih sa kriptoinimovinom, izvršenim transakcijama i ostvarenim prihodima po osnovu kriptoinimovine, od strane pružaoca usluga povezanih sa kriptoinimovinom, kao i dostavljanje tih podataka poreskom organu radi razmjene sa nadležnim organima drugih zemalja, a na koji način je izvršeno usklađivanje važećeg Zakona o poreskoj administraciji sa Direktivom EU/2023/2226 i Uredbom EU/2023/1114.

Dalje ukazujemo da je sistem oporezivanja prihoda, koja ostvaruju pravna, fizička lica i preduzetnici obavljanjem djelatnosti, ostvarivanjem svojih prava ili na drugi način u skladu sa zakonom, uređen posebnim proreskim propisima, odnosno Zakonom o porezu na dobit pravnih lica i Zakonom o porezu na dohodak fizičkih lica, kojim je propisan predmet oporezivanja, nastanak, utvrđivanje i plaćanje poreske obaveze, kao i poreska oslobođenja.

Takođe, ukazujemo da je ovo ministarstvo obrazovalo radnu grupu za pripremu Nacrta zakona kojim će se regulisati oblast kriptoinimovine, te nakon njegovog donošenja pristupiće se izmjeni važećih poreskih propisa u cilju oporezivanja prihoda ostvarenih po ovom osnovu.

Imajući u vidu prethodno navedeno, navedeni predlog se ne prihvata.

PRIMJEDBA/PREDLOG/SUGESTIJA 8:

Član 22c – Korišćenje digitalne imovine za kupovinu imovine i robe

(1) Upotreba digitalne imovine za kupovinu roba, usluga, pokretne i nepokretne imovine smatra se poreski relevantnim događajem samo ukoliko postoji razlika između nabavne vrijednosti digitalne imovine i njene vrijednosti u trenutku realizacije.

(2) Međutim, upotreba digitalne imovine kao sredstva plaćanja u vrijednosti do 2.500 eura po transakciji ne smatra se oporezivim događajem i oslobođena je poreza na kapitalnu dobit.

(3) Za potrebe stava 2 ovog člana, limit se primjenjuje samo na fizička lica i odnosi se isključivo na nabavku robe široke potrošnje i standardnih usluga.

(4) Oslobođenje iz stava 2 ne primjenjuje se na kupovinu nepokretnosti, vozila, zlata, umjetnina i drugih visoko-vrijednih dobara, osim ako posebnim zakonom nije drugačije propisano.

(5) Kada CASP provajder vrši konverziju digitalne imovine u euro prilikom plaćanja, poreski obveznik ne snosi dodatne poreske obaveze osim onih koje proističu iz ove norme.

OBRAZLOŽENJE PRIMJEDBE/PREDLOGA/SUGESTIJE 8:

EU standardi tretiraju kripto plaćanja kao realizaciju kapitalne dobiti (kao prodaju imovine).

Međutim, mnoge jurisdikcije u Evropi uvode de minimis pragove oslobođenja da bi se omogućila cirkulacija digitalne imovine:

- UK: do 6.000 GBP de minimis za „miscellaneous transactions“
- Njemačka: oslobođenje kapitalne dobiti za imovinu držanu duže od 1 godine
- Švajcarska: nema CGT za fizička lica uopšte
- Portugal: oslobođenje ako se ne radi o profesionalnoj trgovačkoj aktivnosti
- Italija: oslobođenje do 2.000€ godišnje

Crna Gora može koristiti kombinovani model:

- oslobođenje malih svakodnevnih transakcija (kao UK/Italija)
- oporezivanje većih transakcija i kupovine visokovrijedne imovine
- CASP olakšice za automatsku evidenciju vrijednosti

Ovim rješenjem se promoviše potrošnja, maloprodaja, turizam i legalizacija kripto-plaćanja — bez rizika za fiskalnu stabilnost.

Reference 8:

HMRC Cryptoassets Manual CRYPTO21250 – small transaction de minimis exemptions

Legge di Bilancio 2023 – 2.000€ CGT exemptions for small crypto gains

Swiss Federal Tax Administration – no private capital gains tax

ESTG §23 – 1-year rule for tax-free disposal of cryptoassets

Lei n.º 24-D/2022 – crypto gains taxable only if held < 365 days

MICA (EU 2023/1114) – ne reguliše poreze, ali utiče na CASP reporting

DAC8 (2023/2226) – obaveze izvještavanja, ne oporezivanja

ODGOVOR OBRAĐIVAČA: PREDLOG SE ODBIJA

Predloženom odredbom propisuje se oslobođenje od plaćanja poreza prilikom korišćenja kriptoinimovine za kupovinu imovine i robe do određenog iznosa.

S tim u vezi, ukazujemo da Nacrtom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poreskoj administraciji, ne propisuje se utvrđivanje poreske obaveze niti poreska oslobođenja po ovom osnovu, već se propisuje obaveza prikupljanja podataka o vlasnicima, odnosno držaocima kriptoinovine, kao i pruženim uslugama povezanih sa kriptoinovinom, izvršenim transakcijama i ostvarenim prihodima po osnovu kriptoinovine, od strane pružaoca usluga povezanih sa kriptoinovinom, kao i dostavljanje tih podataka poreskom organu radi razmjene sa nadležnim organima drugih zemalja, a na koji način je izvršeno usklađivanje važećeg Zakona o poreskoj administraciji sa Direktivom EU/2023/2226 i Uredbom EU/2023/1114.

Dalje ukazujemo da je sistem oporezivanja prihoda, koja ostvaruju pravna, fizička lica i preduzetnici obavljanjem djelatnosti, ostvarivanjem svojih prava ili na drugi način u skladu sa zakonom, uređen posebnim poreskim propisima, odnosno Zakonom o porezu na dobit pravnih lica i Zakonom o porezu na dohodak fizičkih lica, kojim je propisan predmet oporezivanja, nastanak, utvrđivanje i plaćanje poreske obaveze, kao i poreska oslobođenja.

Takođe, ukazujemo da je ovo ministarstvo obrazovalo radnu grupu za pripremu Nacrta zakona kojim će se regulisati oblast kriptoinovine, te nakon njegovog donošenja pristupiće se izmjeni važećih poreskih propisa u cilju oporezivanja prihoda ostvarenih po ovom osnovu.

Imajući u vidu prethodno navedeno ovaj predlog se ne prihvata.

II. Balkanska istraživačka mreža Crna Gora (BIRN.me)

Balkanska istraživačka mreža Crna Gora (BIRN.me) dostavila je predloge na Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poreskoj administraciji 20.11.2025. godine, odnosno nakon završene Javne rasprave.

I pored toga što su predlozi dostavljeni neblagovremeno, ukazujemo da se Nacrtom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poreskoj administraciji definišu pojmovi kriptoinovine, pružaoca usluga i izvještajnog pružaoca usluga povezanih sa kriptoinovinom i propisuje obaveza izvještavanja o korisnicima usluga povezanih sa kriptoinovinom na način što je izvršeno usklađivanje važećeg zakona sa Direktivom 2023/2226 u dijelu koji se odnosi na razmjenu informacija o kriptoinovini. Takođe, ukazujemo da je članom 17 Nacrta zakona propisan pravni osnov za vršenje inspekcijanskog nadzora od strane poreskog organa nad obavezom izvještavanja o korisnicima usluga povezanih sa kriptoinovinom.

Istovremeno ukazujemo da je ovo ministarstvo obrazovalo radnu grupu za pripremu Nacrta zakona o kriptoinovini kojim će se kao lex specialis detaljno urediti oblast kriptoinovine, odnosno prava i obaveze kako korisnika tako i pružaoca usluga povezanih sa kriptoinovinom i druga pitanja od značaja za ovu oblast u skladu sa međunarodnim standardima, te će se nakon njegovog donošenja pristupiti izmjeni važećih poreskih propisa u cilju oporezivanja prihoda ostvarenih po ovom osnovu.

Imajući u vidu prethodno navedeno, mišljenja smo da navedeni predlozi mogu biti predmet razmatranja prilikom donošenja Zakona o kriptoinovini.

OVLAŠĆENI PREDSTAVNICI MINISTARSTVA KOJI SU UČESTVOVALI U JAVNOJ RASPRAVI:

- Biljana Peranović, generalna direktorica Direktorata za poreski i carinski sistem;
- Danijela Pejović, načelnica Direkcije za poreski sistem i poresku politiku;
- Antoaneta Krivokapić, samostalna savjetnica I u Direkciji za poreski sistem i poresku politiku;

MJESTO I DATUM SAČINJAVANJA IZVJEŠTAJA:

Podgorica, 2. decembra 2025. godine.

NAZIV ORGANIZACIONE JEDINICE MINISTARSTVA FINANSIJA KOJA JE ODGOVORNA ZA PRIPREMU NACRTA ZAKONA, ODNOSNO STRATEGIJE:

Direktorat za poreski i carinski sistem – Direkcija za poreski sistem i poresku politiku – Odsjek za direktne poreze i poresku politiku.

MINISTAR
Novica Vuković

